

Informácia o 33. zasadnutí Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Dňa 14. marca 2019 sa v hoteli Sorea Regia konalo 33. zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“).

Podpredsedníčka rady a štátna tajomníčka ministerstva spravodlivosti SR Edita Pfundtner otvorila zasadnutie a vyzvala na hlasovanie k návrhu programu zasadnutia rady.

Program bol schválený v nasledujúcom znení:

1. Informácia zo zasadnutí výborov

2. Zhodnotenie prvého roku členstva Slovenskej republiky v Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva (predkladá štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí)

3. Informácia o didaktickej pomôcke k prevencii radikalizmu a extrémizmu (prekladá štátny tajomník ministerstva vnútra SR)

4. Návrhy expertov rady (prekladá podpredseda rady za občiansku spoločnosť)

- a) Návrh uznesenia rady k Odporúčaniam rady vo vzťahu k legislatívnym snahám o zásah do slobody prejavu, k potrebe posilnenia ochrany novinárov, informovanosti a bezpečnosti pred voľbami
- b) Návrh uznesenia rady k Vyhláseniu k neúplnej funkčnosti inštitucionálneho systému ochrany ľudských práv v Slovenskej republike
- c) Návrh uznesenia rady k Informácii o vyhodnotení pripomienok k návrhu zmien a doplnení Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (zverejnenom do medzirezortného pripomienkového konania pod č. LP/2019/33)
- Vyhlásenie rady k 14. marcu

5. Rôzne

- Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva dňa 28. januára 2019 v Ženeve
- Informácia o účasti ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Lajčáka na segmente na vysokej úrovni v rámci 40. zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva a na súvisiacich podujatiach v Ženeve 26. februára 2019
- Informácia k dotačnej schéme na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na Ministerstve spravodlivosti SR
- diskusia k prípadu Moldavy nad Bodvou

BOD I.

V prvom bode programu podpredsedníčka rady a štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MS SR“) informovala, že ministerstvu bola doručená informácia zo zasadnutí Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorá bola následne v elektronickej podobe doručená všetkým členom rady. Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania (ďalej len „výbor pre výskum“) zasadal až 13. marca 2019, Výbor pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (ďalej len „výbor LGBTI“) zasadal dňa 12. marca 2019, preto závery zo zasadnutí týchto výborov neboli členom rady zaslané. Zostávajúce výbory v medzisessionálnom období nezasadali. Podpredsedníčka rady pri tejto príležitosti zároveň dala priestor a vyzvala aj na ústne prezentovanie **dôležitých informácií zo zasadnutí výborov**.

Za Výbor pre výskum vystúpila v zastúpení ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR Mária Prékop, ktorá informovala, že na ostatnom zasadnutí výboru pre výskum boli privítané 3 nové členky nominované a vymenované v zmysle aktuálneho štatútu. Zároveň upriamila pozornosť členov rady na aktuálnu vyhlásenú výzvu na nomináciu 3 nových členov z radov akademickej obce a mimovládnych neziskových organizácií. Ako ďalej informovala členov rady, v rámci programu zasadnutia boli prezentované aj informácie o podpore procesných kompetencií pedagogických zamestnancov pre oblasť globálneho vzdelávania, zároveň bol predstavený referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru. Záverom programu výboru pre výskum bola predstavená správa Štátnej školskej inšpekcie po vykonaných tematických inšpekciách v stredných školách k demokratickému občianstvu.

Informáciu zo zasadnutia *Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny* prezentoval splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny László Bukovszky, ktorý pre členov rady zhrnul najdôležitejšie uznesenia prijaté výborom na poslednom zasadnutí. Výbor zobral na vedomie Informáciu o príprave hodnotiacich správ o stave národnostného školstva pri používaní jazykov národnostných menšín a podpore kultúr národnostných menšín, Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, Správu o aktuálnom stave národnostného vysielania RTVS a súčasne vyzval Radu RTVS a generálneho riaditeľa RTVS na zvýšenie podielu národnostných programov vo vysielacom čase RTVS s dostatočným finančným krytím a taktiež odporučil Rade pre vysielanie a retransmisii prehodnotiť svoje rozhodnutie a predĺžiť výnimku z povinného pomeru slovenskej hudobnej tvorby v národnostnom vysielaní RTVS. Posledným uznesením bola výborom vzatá na vedomie Informácia o plnení Akčného plánu ochrany osôb patriacich k národnostným menšinám za roky 2016 až 2020.

Podpredseda *výboru LGBTI* Martin Macko prezentoval aktuálnu situáciu k problematike nútenej sterilizácie transrodových osôb a skutočnosti, že sa postupuje podľa metodiky uverejnenej v rubrike oznamy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky z roku 1982, ktorá nariaďuje sterilizácie u transrodových ľudí, ale aj u intersexuálov a sexuálnych deviantov. Uvedené zásahy zo strany lekárov označil za protiústavné. Výbor LGBTI sa opiera aj o stanovisko verejnej ochrankyne práv Slovenskej republiky, ktorá podala výboru svoje posúdenie prípadov, ktorými disponuje a z ktorých jednoznačne vyplýva, že sa

vyžaduje nevyhnutne zmena tejto metodiky a prijatie novej za participácie všetkých dotknutých strán.

Ako druhý bod zasadnutia LGBTI bola prijatá výzva proti zneužívaniu témy práv LGBTI ľudí v predvolebných kampaniach, ktorou boli vyzvaní kandidáti a kandidátky, aby sa vo svojej kampani zdržali akýchkoľvek nenávistných prejavov voči LGBTI komunite pre ich sexuálnu orientáciu alebo pohlavie a zároveň, aby svojimi vystúpeniami napomáhali kultivovať verejnú diskusiu k vzájomnej tolerancii a rešpektu.

Na výbore LGBTI bola ďalej prednesená informačná správa z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o aktivitách rezortu ohľadom eliminácie šikany, keďže Štátna školská inšpekcia vo svojich výskumoch identifikovala, že žiaci na stredných a základných školách majú práve najväčšie výhrady voči spolužiakom s inou sexuálnou orientáciou.

Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie vydal k 14. marcu vyhlásenie, v ktorom odsudzuje všetky prejavy sympatií k fašistickému Slovenskému štátu a jeho predstaviteľom, ktoré sa objavujú pri výročí vzniku tzv. Slovenského štátu. Súčasne vyzval predstaviteľov štátu, všetky spoločenské a politické elity a predstaviteľov cirkví Slovenskej republiky, aby jednoznačne odsúdili nenávisné prejavy voči príslušníkom menšín, LGBTI ľuďom, či cudzincom. K opatreniam boli vyzvané i športové kluby v Slovenskej republike, aby bezodkladne vyvíjali zvýšené úsilie o potlačenie týchto prejavov a predstavitelia štátu, aby zvyšovali úsilie naplňovať programové vyhlásenie vlády SR, za účelom tlmenia rastúceho spoločenského napätia a prejavov extrémizmu.

Záverom v tomto bode programu vystúpila Janka Divincová za spoločný sekretariát výborov v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (*Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím, Výbor pre deti a mládež, Výbor pre rodovú rovnosť*), ktorá uviedla, že tieto výbory nezasadli z dôvodu, že majú otvorenú prácu v rámci pracovných skupín, v rámci ktorých sa riešia aktuálne problémy a zasadnutia výborov sa preto budú koncentrovať po dohode s podpredsedami výborov na obdobie mesiacov máj resp. jún 2019.

Rada následne pristúpila k hlasovaniu o tomto bode zasadnutia a uznesením č.213 zobrala na vedomie Informáciu zo zasadnutí výborov.

BOD II.

V druhom bode programu zasadnutia rady predstavila Barbara Illková, generálna riaditeľka sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZVaEZ SR“) v zastúpení štátneho tajomníka MZVaEZ SR materiál, ktorý hodnotí **prvý rok členstva Slovenskej republiky v Rade OSN pre ľudské práva** (ďalej len „HCR“).

Hlavnou ambíciou Slovenska počas členstva v Rade OSN pre ľudské práva bolo pozitívne a konštruktívne prispievať k rozvoju a ochrane ľudských práv vo svete s využitím skúseností z predchádzajúceho členstva v najvýznamnejšom ľudsko-právnom orgáne v systéme OSN. Prekladaný materiál bol informatívneho charakteru, t.j. okrem opisu prvého roku pôsobenia Slovenskej republiky v Rade OSN prináša aj určité analytické prvky.

Slovenská republika sa v prvom roku členstva sústredila na napĺňanie priorít definovaných v záväzkoch a prísľuboch Slovenskej republiky pre členstvo v HRC, ako aj priorít EÚ vychádzajúcich zo záverov a rámcových pozícií Rady EÚ. Ako ďalej informovala generálna riaditeľka, prvý rok členstva Slovenskej republiky v HRC bol pre samotnú HRC veľmi dynamický. Faktory, ktoré výrazným spôsobom determinovali postavenie a aktivity nielen Slovenska, ale aj všetkých členov HRC boli:

1. vystúpenie USA z HRC a snaha Číny o presadenie sa v rámci uvoľneného priestoru,
2. snaha o posilnenie a zefektívnenie fungovania HRC,
3. nástup novej vysokej komisárky OSN Mischelle Bachelet.

Rada po predstavení materiálu pristúpila k hlasovaniu a uznesením č. 214 zobrala na vedomie materiál „Zhodnotenie prvého roku členstva Slovenskej republiky v Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva“.

BOD III.

V bode tri vystúpil v rámci programu riaditeľ pre prevenciu kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Jozef Halcin, ktorý pre členov rady prezentoval metodickú pomôcku v boji proti extrémizmu a radikalizmu. Metodická príručka (internetová verzia aplikácie, ktorá edukatívnou formou prezentuje koncentračný tábor v Sereďi) bola koncipovaná v spolupráci s Múzeom holokaustu v Sereďi, v spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v spolupráci s režisérmi, ktorí natáčajú filmy o holokauste a s preživšími holokaustu.

Didaktická pomôcka, ktorá je primárne adresovaná základným a stredným školám, má za cieľ prezentovať historický kontext koncentračného tábora v Sereďi a zároveň približovať žiakom ako i širšej verejnosti významné aspekty z dejín Slovenska v tomto období.

Rada v tomto bode programu neprijala uznesenie.

BOD IV.

V rámci štvrtého bodu programu bolo predstavených niekoľko návrhov na prijatie uznesení rady koncipovaných expertmi za občiansku spoločnosť v rade.

V bode a) programu bol členom rady Michalom Davalom predstavený **návrh uznesenia rady k odporúčaniam Rady vo vzťahu k legislatívnym snahám o zásah do slobody prejavu, k potrebe posilnenia ochrany novinárov, informovanosti a bezpečnosti pred voľbami**, ktorý vzišiel zo vzájomnej iniciatívy členov rady expertov reprezentujúcich občiansku spoločnosť.

Ako pán Davala vo svojom úvodnom vystúpení prezentoval, odporúčanie bolo formálne a obsahovo rozdelené do 3 bodov. Jeho cieľom bolo predovšetkým odporučiť vláde vysloviť nesúhlas s návrhom poslancov NR SR Dušana Jarjabka a Miroslava Číža na vydanie zákona, ktorým sa novelizuje tlačový zákon.

Svoj nesúhlas opierali predovšetkým o skutočnosť, že návrhom tlačového zákona sa zasahuje do slobody prejavu, v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Súčasne odporúčali vláde SR vysloviť nesúhlas aj s ďalšími návrhmi verejných politik, ktoré by mohli oslabiť slobodu médií vyjadrovať názory a hodnotiace úsudky týkajúce sa práce politikov, političiek a iných predstaviteľov a predstaviteľiek verejnej moci, čím by sa negatívne zasahovalo do súčasného stavu právnej úpravy slobody prejavu zaručenej Ústavou SR a ďalšími dokumentmi. Návrh uznesenia vyzýval tiež Ministerstvo kultúry SR, aby rozvíjalo aj konkrétne stratégie, mechanizmy, ktoré budú podporovať profesionalitu alebo profesionálne médiá a nezávislú investigatívnu žurnalistiku, v súlade s odporúčaniami Výboru rady ministrov zo 7. marca 2018 o pluralite médií a transparentnosti vlastníctva médií. (Odporúčanie CM/Rec (2018)1). Záverom návrhu uznesenia bolo koncipované odporúčanie pre vládu SR aktívne a prakticky zvyšovať schopnosť štátu vyhodnocovať kybernetické hrozby v kontexte nadchádzajúcich volieb.

V súvislosti s návrhom uznesenia vystúpil generálny riaditeľ sekcie médií, audiovizie a autorského práva Ministerstva kultúry SR (ďalej len „MK SR“) pán Anton Škreko, ktorý prítomných členov rady informoval k aktuálnemu stavu v súvislosti s **problematikou tlačového zákona a legislatívnych krokoch uskutočnených MK SR**.

Ako uviedol, na jeseň roku 2018 bola zriadená osobitná dočasná pracovná skupina na platforme Rady vlády SR pre kultúru, ktorej členovia sú zástupcovia relevantných rezortov, zástupcovia vydavateľstiev, redakcií, samospráv v oblasti médií (Slovenský syndikát novinárov, Asociácia novinárov...). Z hľadiska konceptu pracovnej činnosti sa *v prvom rade pracovná skupina zaoberala prípravou novely tlačového zákona* s ohľadom na problémy aplikačnej praxe. Koncentrácia záujmu sa predovšetkým sústredila na rozpracovanie a vymedzenie definície – koho možno klasifikovať ako osobu novinára, čo sa rozumie pod novinárskou činnosťou. Ako generálny riaditeľ informoval, tieto aspekty bolo dôležité vytýčiť pre účely orgánov činných v trestnom konaní, resp. i pre ústredné orgány štátnej správy a širokej verejnosti.

Druhým zámerom, ktorý riešila pracovná skupina boli online médiá, ktoré sú v súčasnom období absolútnym štandardom pre používateľov, v mnohých prípadoch vychádzajú ako portály, ktoré sú dostupné na internete na webových sídlach a sú štandardným mediálnym vyjadrením. Pre jednotlivé portály pracujú profesionálne redakcie a profesionálni žurnalisti, napriek tomu tlačový zákon z hľadiska aktuálnej legislatívy tieto prípady nepozná, čo zapríčiňuje problém z hľadiska uplatňovania princípu ochrany zdroja, rovnako tak aj princípu práva na prístup k informáciám.

Predložením poslaneckého návrhu novely tlačového zákona sa v praktickej rovine práce pracovnej skupiny spomalili a prerušili, a preto MK SR nebol predložený vládny návrh tlačového zákona, nakoľko sa čaká na výsledky legislatívnych krokov v súvislosti s podaným poslaneckým návrhom.

Dňa 28. februára 2019 MK SR predložilo na rokovanie vlády SR v zmysle legislatívnych pravidiel vlády (ako je to pri poslaneckých návrhoch, ktoré sa dostanú do druhého čítania),

kompletný materiál, ktorý prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním spolu s predkladacou správou.

MK SR k predloženému návrhu zákona v predkladacej správe:

- **odporúča** dopracovať podmienky uplatnenia a realizácie práva na odpoveď tak, aby zostalo zachované aktuálne platné vymedzenie skutkového tvrdenia, vo vzťahu ku ktorému je možné uplatniť právo na odpoveď ako „nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby a súčasne odporúča na základe zásadnej pripomienky MZVaEZ SR zvážiť vypustenie bodu 6 poslaneckého návrhu, podľa ktorého sa v § 10 ods. 4 tlačového zákona navrhuje upraviť právo na uplatnenie primeranej peňažnej náhrady na súde, ak vydavateľ periodickej tlače alebo tlačová agentúra neuverejnia opravu, odpoveď alebo dodatočné oznámenie vôbec, alebo ak nedodržia niektorú z podmienok na ich uverejnenie.
- **odporúča** vláde SR vysloviť s návrhom poslancov NR SR Dušana Jarjabka a Miroslava Číža na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov (tlač 1290) súhlas, po jeho dopracovaní podľa stanoviska uvedeného v predkladacej správe.

Generálny riaditeľ členom rady v rámci svojho príspevku taktiež navrhol niekoľko zmien vo forme vypustenia bodov v návrhu uznesenia rady. Vzhľadom na skutočnosť, že neprišlo ku konsenzu ohľadom prezentovaných zmien, rada hlasovala o pôvodnom znení uznesenia a prijala uznesenie č. 215 k Odporúčaniu rady vo vzťahu k legislatívnym snahám o zásah do slobody prejavu, k potrebe posilnenia ochrany novinárov, informovanosti a bezpečnosti pred voľbami.

V rámci bodu b) zasadnutia bol predstavený Michalom Dávalom **návrh uznesenia rady k Vyhláseniu k neúplnej funkčnosti inštitucionálneho systému ochrany ľudských práv v Slovenskej republike.**

Ako uviedol pán Dávala, zástupcovia občianskej spoločnosti vnímali potrebu vyjadriť sa k aktuálnej situácii, ktorá panuje na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“), ktorý nie je plne obsadený. Inštitucionálny systém ochrany ľudských práv v Slovenskej republike tým podľa zástupcov občianskej spoločnosti rady nie je plne funkčný z dôvodu nemožnosti ÚS SR rozhodovať o súlade právnych predpisov s Ústavou SR a taktiež z dôvodu praktickej nefunkčnosti včasne rozhodovať o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie základných práv alebo slobôd. Návrh uznesenia vyzýva k plneniu ústavných povinností ústavných činiteľov tak, aby bola zabezpečená plná funkčnosť ÚS SR a boli obsadené všetky uvoľnené pozície sudcov a sudkýň ÚS SR.

Rada následne pristúpila k hlasovaniu a prijala uznesenie č. 216 k Vyhláseniu k neúplnej funkčnosti inštitucionálneho systému ochrany ľudských práv v Slovenskej republike.

V rámci bodu c) bol predstavený Michalom Davalom **návrh uznesenia rady k Informácii o vyhodnotení pripomienok k návrhu zmien a doplnení Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (zverejnenom do medzirezortného pripomienkového konania pod č. LP/2019/33).**

Návrh uznesenia rady bol reflexiou na návrh zmien a doplnení Štatútu Legislatívnej rady vlády SR a návrh zmien a doplnení Legislatívnych pravidiel vlády SR (ďalej len „návrh zmien štatútu“). Členovia rady zastupujúci občiansku spoločnosť namietali predovšetkým v rámci návrhu zmien štatútu jeden bod, ktorý navrhoval rozšíriť subjekty, s ktorými musia predkladatelia viesť rozporové konania k legislatívnym návrhom, o Konferenciu biskupov Slovenska.

V tejto súvislosti zároveň požadovali o sprostredkovanie informácie o tom, akým spôsobom budú vyhodnocované mnohé pripomienky, ktoré k návrhu zmien štatútu boli predložené.

K predmetnému bodu bol na zasadnutie rady prizvaný generálny riaditeľ sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR Peter Rohaľ, ktorý uviedol, že vyhodnotenie pripomienok k tomuto materiálu aj naďalej stále prebieha a predmetná diskutovaná pripomienka pracovnej verzie bola vyhodnotená ako akceptovaná, čím sa v ďalšom legislatívnom štádiu bude postupovať bez tohto bodu. Uvedené opatrenia boli odkonzultované so zodpovedným predkladateľom a predsedom Legislatívnej rady vlády SR, ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Do diskusie v rámci tohto bodu sa zapojila aj pani Mária Milková z kancelárie splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v zastúpení pána splnomocnenca Giertla, ktorá uviedla, že kancelária splnomocnenca uvažuje upravovať pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík vo forme odporúčacieho materiálu.

Záverom rada prijala uznesenie č. 217, ktorým zobrala na vedomie informáciu o vyhodnotení pripomienok k návrhu zmien a doplnení Legislatívnych pravidiel vlády SR (zverejnenom v medzirezortnom pripomienkovom konaní pod č. LP/2019/33) a zároveň vyzvala vládu SR, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy SR a iné verejné orgány a inštitúcie, aktívne aplikovať Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík schválené uznesením vlády SR č. 645/2014 a využívať pri tvorbe, implementácii i kontrole verejných politík na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni potenciál zástupcov občianskej spoločnosti.

Podpredseda rady za občiansku spoločnosť pán Kalmán Petöcz pri príležitosti výročia vyhlásenia Slovenského štátu Slovenským snemom predniesol členom rady návrh **Vyhlásenia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť odsudzujúceho súčasné prejavy antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie**, s ktorého znením sa rada stotožnila. Rada vo vyhlásení zároveň ocenila, že Slovenská republika pozdvihla problematiku predchádzania a eliminácie antisemitizmu a príbuzných foriem xenofóbie na jednu z kľúčových tém predsedníctva Slovenskej republiky v OBSE.

RÔZNE

V bode Rôzne zasadnutia rady vystúpila Barbara Illková, generálna riaditeľka sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu MZVaEZ SR, ktorá predniesla **Informáciu o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia (ďalej len „UPR“) Rady OSN pre ľudské práva dňa 28. januára 2019 v Ženeve.**

Ostatné hodnotenie UPR sa uskutočnilo v roku 2014, t.j. po piatich rokoch predstúpila viacrezortná delegácia Slovenskej republiky vedená štátnym tajomníkom MZVaEZ SR Františkom Ružičkom v OSN. V interaktívnom dialógu so slovenskou delegáciou vystúpilo osemdesiatdva štátov, z ktorých dvadsaťdva bolo členských krajín Európskej Únie. Slovenskej republike bolo adresovaných celkovo stodeväťdesiatpäť odporúčaní. Členské štáty ocenili pokrok, ktorý Slovensko dosiahlo pri posilňovaní legislatívneho a inštitucionálneho rámca ochrany ľudských práv. Osobitne ocenili vytvorenie inštitútov Komisára pre osoby so zdravotným postihnutím a Komisára pre práva dieťaťa, ako aj prijatie viacerých strednodobých stratégií a akčných plánov na ochranu ľudských práv v Slovenskej republike.

Hlavnými témami, na ktoré sa sústredili členské krajiny OSN vo svojich odporúčaní adresovaných Slovenskej republike sú predovšetkým potláčanie extrémizmu a nenávisťných prejavov vrátane zlepšenia ochrany novinárov. Ďalej žiadali urýchlené vyšetrenie vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej a potrestanie páchatel'ov, prijatie opatrení vo vzťahu k rómskej populácii vo všetkých oblastiach ich života a zvýšenie úsilia o ich integráciu do spoločnosti. Odporúčanie OSN smerovalo rovnako i k ratifikácii Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácejmu násilliu a o boji proti nemu (tzv. Istanburský dohovor). Ďalšie odporúčania smerovali k zvýšeniu účasti žien v politickom živote, pokračovaniu v úsilí o zlepšenie rodovej rovnosti v krajine, uskutočneniu legislatívnych krokov potrebných na zabezpečenie toho, aby Slovenské národnostné stredisko pre ľudské práva bolo súladné s Parížskymi princípmi, pokračovaniu v ochrane a podpore práv LGBTI osôb a zvýšeniu úsilia v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi, vrátane zlepšenia vnútroštátneho mechanizmu na identifikáciu, ochranu a rehabilitáciu obetí obchodovania s ľuďmi.

Slovenská republika má povinnosť vyjadriť sa k akceptácii alebo k odmietnutiu, respektíve čiastočnému odmietnutiu alebo čiastočnej akceptácii odporúčaní do 10. júna 2019. Za účelom objektívneho posúdenia odporúčaní, ako aj stanovenia gestorského rezortu boli začiatkom marca 2019 tieto odporúčania zaslané členom vlády na úrovni ministrov, ako aj generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, splnomocnencovi vlády SR pre národnostné menšiny a splnomocnencovi vlády SR pre rómske komunity. Jednotlivé rezorty a splnomocnenci boli požiadaní, aby dôkladne posúdili a následne sa vyjadrili, ktoré odporúčania kompetenčne spadajú do ich pôsobnosti a zároveň poskytlí stanovisko k otázke akceptácie, čiastočnej akceptácie, či odmietnutiu odporúčaní. Tieto stanoviská budú následne postúpené a oznámené sekretariátu Rady OSN pre ľudské práva.

Generálna riaditeľka MZVaEZ SR Barbara Illková ďalej prezentovala **Informáciu o účasti ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Lajčáka na segmente na vysokej úrovni v rámci 40. zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva (ďalej len „rada OSN“) a na súvisiacich podujatiach v Ženeve 26. februára 2019.**

Od 25. februára do 22. marca 2019 prebiehalo zasadnutie Rady OSN, ktoré bolo venované ako tematickým otázkam, tak aj posudzovaniu konkrétnych ľudsko-právnych situácií v jednotlivých krajinách. Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí zdôraznil úlohu preventívnej diplomacie, potrebu dôveryhodnej rady a význam multilateralizmu. Vyjadril podporu spoločnému postupu medzinárodného spoločenstva pri riešení globálnych otázok a zdôraznil význam prevencie pri predchádzaní konfliktom, kedy primárnu úlohu zohráva ochrana a podpora ľudských práv. Zdôraznil, že nevyhnutným predpokladom udržateľných riešení konfliktov je aj vyvodenie zodpovednosti za spáchané činy. Rovnako podstatná je i preventívna diplomacia, ktorá musí zostať v centre pozornosti aktuálneho predsedníctva Slovenska v OBSE. Pán minister vyjadril zároveň znepokojenie ohľadom situácie v Sýrii, Jemene, Mjanmarsku, Nikarague ako aj v súvislosti s odopieraním základných politických práv vo Venezuele. Súčasne uviedol, že je nevyhnutné, aby rada OSN aj naďalej venovala pozornosť Ukrajine.

V rámci služobnej cesty Ženevy pán minister Lajčák využil priestor na účasť *na európskej konferencii venovanej Jemenu*. Cieľom tejto konferencie bola podpora koordinovanej odpovede medzinárodného spoločenstva na jednu z doteraz najhorších humanitárnych kríz na svete, na čo pán minister na konferencii ohlásil príspevok Slovenskej republiky vo výške stotisíc eur, čo bolo veľmi vysoko kladne prijaté zo strany ostatných donorov a sponzorov tejto konferencie.

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí vystúpil aj na *konferencii o odzbrojovaní*, čím podporil záujem efektívnym spôsobom naplňovať princípy multilateralizmu vo všetkých bodoch činnosti OSN.

Následne na to vykonal sedem bilaterálnych rokovaní – s vysokou komisárkou pre ľudské práva Mischelle Bachelet, s riaditeľom úradovne OSN Michaelom Møllerom, s vysokým komisárom OSN pre utečencov Filippom Grandim. Témou týchto stretnutí boli 3 základné otázky: prezentácia priorít Slovenska v OBSE – efektívny multilateralizmus, prevencia konfliktov a bezpečná budúcnosť.

Osobitne významným bolo i stretnutie ministra s predsedom medzinárodného výboru Červeného kríža Petra Maurera, v rámci ktorého bolo podpísané aj memorandum o spolupráci, čím Slovenská republika získala inštitucionálnym spôsobom zakotvenú formu spolupráce s veľmi významným prvkom systému OSN v humanitárnej oblasti.

Súčasťou otvorenia 42. zasadnutia rady bolo aj otvorenie výstavy o zápasníkovi Davidovi Unreichovi, ktorý významným spôsobom napomáhal životu židovskej menšiny v Bratislave v predvojnovom období a svojím pôsobením vo vojnovom období výrazným spôsobom prejavil svoj antirasistický postoj. Múzeum židovskej kultúry zapožičalo túto výstavu Stálej misii OSN v Ženeve.

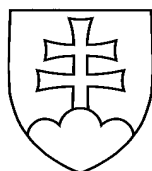
K Informácii o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva reagoval Michal Davala, ktorý navrhol naplánovať zasadnutie rady v takom termíne, aby rada ako poradný orgán vlády SR mala priestor prerokovať materiál týkajúci sa odporúčaní z UPR pred rokovaním vlády SR. Barbara Illková členov rady ubezpečila, že správa k akceptácii resp. neakceptácii jednotlivých odporúčaní bude predložená rade po pripomienkovom konaní pred samotným rokovaním vlády SR, a to buď prostredníctvom procedúry per rollam alebo na rokovanie rady (mimo plánu zasadnutí rady na rok 2019). Voľba schvaľovania materiálu radou bude závisieť od technicko-organizačných možností sekretariátu rady a termínu finálneho spracovania pripravovanej správy.

V bode rôzne členovia rady za občiansku spoločnosť žiadali **o sprostredkovanie informácií** v súvislosti s **poskytovaním dotácií na rok 2019 na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv** a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na MS SR po uskutočnených ústnych vypočutiach konaných v mesiaci február 2019.

Ako informoval tajomník rady, do dotačnej výzvy sa zapojilo celkovo 125 projektov, z čoho 65 projektov, ktoré získali nad 70 bodov od 2 hodnotiteľov postúpilo v ďalšom kole na ústne vypočutie, kde sa prezentovali projekty pred dotačnou komisiou. Výstupom dvojdnového vypočutia bolo odporúčanie komisie o udelení dotácie pre jednotlivé projekty. Ako ďalej pán tajomník uviedol, odporúčania boli predložené ministrovi spravodlivosti, ktorý rozhodne v najbližšom čase.

S posledným bodom na zasadnutí rady vystúpil pán Marcel Zajac, zástupca Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie, ktorý reagoval na aktuálny stav po súdnom konaní v prípade policajnej razie v osade Budulovská v Moldave nad Bodvou proti občanom rómskeho etnika z hľadiska podozrenia porušovania zákonom zaručených práv a slobôd.

Podpredsedníčka rady záverom poďakovala všetkým členom rady a ukončila 33. zasadnutie.

**UZNESENIE RADY VLÁDY SR PRE ĽUDSKÉ PRÁVA,
NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A RODOVÚ ROVNOSŤ**

č. 213

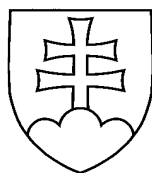
zo 14. marca 2019

k Informácií zo zasadnutí výborov

Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu zo zasadnutí výborov

**UZNESENIE RADY VLÁDY SR PRE ĽUDSKÉ PRÁVA,
NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A RODOVÚ ROVNOSŤ**

č. 214

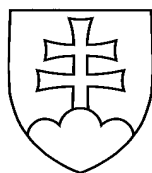
zo 14. marca 2019

**k materiálu „Zhodnotenie prvého roku členstva Slovenskej republiky
v Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva“**

Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

A. berie na vedomie

- A.1 materiál „Zhodnotenie prvého roku členstva Slovenskej republiky v Rade Organizácie Spojených národov pre ľudské práva“

UZNESENIE RADY VLÁDY SR PRE ĽUDSKÉ PRÁVA, NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A RODOVÚ ROVNOSŤ

č. 215

zo 14. marca 2019

k Odporúčaniám rady vo vzťahu k legislatívnym snahám o zásah do slobody prejavu, k potrebe posilnenia ochrany novinárov, informovanosti a bezpečnosti pred voľbami

Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

uznávajúc, že sloboda a pluralita médií je kľúčovým obsahom práva na slobodu prejavu zaručeného článkom 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

rešpektujúc, že slobodné médiá majú zásadný význam pre fungovanie demokratickej spoločnosti, pretože pomáhajú zabezpečiť dostupnosť a prístupnosť rôznych informácií a názorov, na základe ktorých môžu ľudia vytvárať a vyjadrovať svoje názory,

uvedomujúc si, že kľúčovým prvkom demokracie je možnosť občanov a občianok voliť informovane a bezpečne

A. odporúča vláde Slovenskej republiky

- A.1 vysloviť nesúhlas s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Dušana JARJABKA a Miroslava ČÍŽA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov,
- A.2 vysloviť nesúhlas a návrhmi verejných politik, ktoré môžu oslabiť slobodu médií vyjadrovať názory a hodnotiace úsudky týkajúce sa práce politikov, političiek a iných predstaviteľiek a predstaviteľov verejnej moci a tým negatívne zasiahnuť do súčasného stavu právnej úpravy slobody prejavu zaručenej Ústavou Slovenskej republiky i medzinárodným právom,

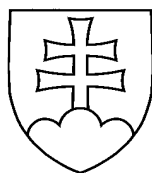
B. vyzýva Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

- B.1 predložiť do legislatívneho procesu návrh právneho predpisu, ktorý posilní právnu ochranu novinárov a novinárkov, ich osobitné postavenie z hľadiska ochrany zdroja a posilní slobodu prejavu a ktorý bude výsledkom konzultácií s novinárskou obcou,
- B.2 rozvíjať konkrétne stratégie a mechanizmy podpory profesionálnych médií a nezávislej investigatívnej žurnalistiky a naplňať aj ďalšie návrhy v súlade s Odporúčaním Výboru ministrov Rady Európy o pluralite médií a transparentnosti vlastníctva médií prijatým 7. marca 2018 (Odporúčanie CM/Rec(2018)1),

C. odporúča

vláde Slovenskej republiky, ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky a iným verejným orgánom a inštitúciám

- C.1 aktívne a praktickými opatreniami zvyšovať schopnosti štátu vyhodnocovať kybernetické hrozby v kontexte všetkých budúcich volieb s cieľom zachovať integritu volebného systému,
- C.2 posilňovať odolnosť občanov a občanok voči dezinformáciám v rámci sociálnych sietí a digitálnych médií prostredníctvom propagácie a podpory mediálnej a digitálnej gramotnosti,
- C.3 rozvíjať možnosti využitia aktívneho volebného práva občanov a občanok Slovenskej republiky, ktorí za zdržujú počas volieb v zahraničí.

UZNESENIE RADY VLÁDY SR PRE ĽUDSKÉ PRÁVA, NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A RODOVÚ ROVNOSŤ

č. 216

z 14. marca 2019

k Vyhláseniu k neúplnej funkčnosti inštitucionálneho systému ochrany ľudských práv v Slovenskej republike

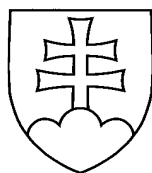
Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

A. upozorňuje

na skutočnosť, že inštitucionálny systém ochrany ľudských práv v Slovenskej republike nie je plne funkčný z dôvodu nemožnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky rozhodovať o súlade právnych predpisov s Ústavou Slovenskej republiky a z dôvodu praktickej nefunkčnosti tohto nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti pri včasnom rozhodovaní o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

B. vyzýva

k plneniu ústavných povinností ústavných činiteľov tak, aby bola zabezpečená plná funkčnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky a aby boli obsadené všetky uvoľnené pozície sudcov či sudkýň Ústavného súdu Slovenskej republiky.

**UZNESENIE RADY VLÁDY SR PRE ĽUDSKÉ PRÁVA,
NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A RODOVÚ ROVNOSŤ**

č. 217

zo 14. marca 2019

**k Informácii o vyhodnotení pripomienok k návrhu zmien a doplnení
Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (zverejnenom do
medzirezortného pripomienkového konania pod č. LP/2019/33)**

Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

A. berie na vedomie

informáciu o vyhodnotení pripomienok k návrhu zmien a doplnení
Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (zverejnenom v
medzirezortnom pripomienkovom konaní pod č. LP/2019/33),

B. vyzýva

**vládu Slovenskej republiky, ministerstvá a ostatné ústredné orgány
štátnej správy Slovenskej republiky a iné verejné orgány a inštitúcie**

- B.1 aktívne aplikovať Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík
schválené uznesením vlády SR č. 645/2014 a využívať pri tvorbe,
implementácii i kontrole verejných politík na celoštátnej, regionálnej a
miestnej úrovni potenciál zástupcov občianskej spoločnosti.